

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 9153/2025
24.12.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Миљуш, председника већа, Јасмине Стаменковић и Иване Рађеновић, чланова већа, у парници тужиоца „НКО Partners OAD“, из Београда, чији је пуномоћник Чедомир Кокановић, адвокат у ..., против тужених АА и ББ, оба из ..., чији је заједнички пуномоћник Милан Дунђеровић, адвокат у ..., ради дуга, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 9621/19 од 24.11.2021. године, која је исправљена решењем Апелационог суда у Београду Гж 9621/19 од 25.09.2024. године, у седници већа одржаној дана 24.12.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

I ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 9621/19 од 24.11.2021. године, која је исправљена решењем Апелационог суда у Београду Гж 9621/19 од 25.09.2024. године.

II ОДБИЈА СЕ, као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 7164/19 од 07.06.2019. године, исправљеном решењем П 7164/19 од 11.10.2019. године, ставом првим изреке, одржано је на снази у целости решење о извршењу Првог основног суда у Београду Иив 381/15 од 28.01.2016. године којим су тужени солидарно обавезани да тужиоцу исплате на име дуга износ од 376.934,06 динара са законском затезном каматом од 29.04.2015. године до исплате као и трошкове извршног поступка у износу од 23.320,00 динара. Ставом другим изреке, обавезани су тужени да тужиоцу солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 68.334,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 9621/19 од 24.11.2021. године, која је исправљена решењем Апелационог суда у Београду Гж 9621/19 од 25.09.2024. године, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П 7164/19 од 07.06.2019. године, исправљена решењем Првог основног суда у Београду П 7164/19 од 11.10.2019. године и укунуто је у целини решење о извршењу Првог основног суда у Београду Иив 381/15 од 28.01.2016. године којим су тужени солидарно обавезани да тужиоцу на име дуга исплате износ од 376.934,06 динара са законском затезном каматом од 29.04.2015. године до

исплате као и трошкове извршног поступка у износу од 23.320,00 динара. Тужилац је обавезан да туженима на име трошкова целокупног поступка накнади износ од 97.640,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио дозвољену и благовремену ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка пред другостепеним судом, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући побијану пресуду по одредби члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр. 72/11... 10/23, у даљем тексту ЗПП) Врховни суд је одлучио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревидент паушално указује да су у поступку пред другостепеним судом учињене битне повреде одредаба парничног поступка, па такви наводи нису цењени.

Према чињеничном стању утврђеном од стране првостепеног суда, Уговор о условима сарадње су потписали тужени ББ и адвокат Чедомир Кокановић. Уговором је регулисан обим посла поводом кога је уговор сачињен и одређено да посао подразумева: захтев друштву Sonett Company d.o.o. Панчево и евентуално заступање у ванпарничном поступку за приступ документима друштва; заступање у поступку по тужби за искључење другог члана друштва са привременом мером против директора/другог члана друштва; заступање у поступку по тужби за накнаду штете због кршења клаузуле забране конкуренције против директора/другог члана друштва. Уговором је регулисана накнада и то фиксни део од 2.000 евра плативо напред, као и накнада по адвокатској тарифи за поднеске и рочишта, с тим да се одложена рочишта плаћају по пуној цени, необразложени поднесци се плаћају у пола цене, у парничним поступцима по тужби за искључење и по тужби за накнаду штете, накнада по сваком рочишту и сваком поднеску не може бити мања од 200 евра независно од тога како се одреди вредност спора. Предвиђено је да се таксе, трошкови, накнаде вештака, превоза и други трошкови плаћају од стране клијента или ће бити посебно надокнађени. У уговору су као уговорне стране означени под а) ББ и АА, а под б) адвокат Чедомир Кокановић. Уговор нису потписала сва означена лица, већ адвокат Чедомир Кокановић и ББ.

Дана 06.09.2012. године, Привредном суду у Панчеву је предата тужба заведена под бројем предмета П 475/12. Предата је тужба тужиоца АА и уз тужбу је приложено пуномоћје за адвокате: Чедомира Кокановића, Ђорђа Николића, Ђуру Оташевића и Даницу Милић. Пуномоћје је потписао тужени АА дана 03.09.2012. године. У име тужиоца у том спору, а овде туженог АА, адвокат Чедомир Кокановић је предузимао следеће парничне радње: присуствовао је рочиштима од 21.09.2012. године, 21.11.2012. године, 25.01.2013. године и 20.03.2013. године; дана 05.10.2012. године је саставио жалбу против решења којим је одбијен предлог за одређивање привремене мере, као и поднеске од 22.11.2012. године, 07.02.2012. године и 30.01.2013. године; саставио је жалбу против

пресуде од 20.03.2013. године, као и захтев за укидање клаузуле правноснажности и извршности. Дана 28.04.2015. године, адвокати Чедомир Кокановић, Ђуро Оташевић, Даница Милић и Ђорђе Николић су обавестили Привредни суд у Панчеву да отказују пуномоћје тужиоцу у наведеном спору.

У предмету Привредног суда у Панчеву П бр.549/11 тужени АА је поднео тужбу ради искључења члана друштва. Тужба је поднета преко пуномоћника адвоката Чедомира Кокановића и других (Ђорђе Николић, Ђуро Оташевић, Даница Милић). На рочишту одржаном 06.07.2011. године и 09.10.2012. године, приступила је адвокат Даница Милић. Адвокат Чедомир Кокановић је поднео жалбу против пресуде од 09.10.2012. године.

Поводом наведених радњи у парницама пред Привредним судом у Панчеву, тужилац је тужене задужио рачуном од 27.04.2015. године, на укупан износ од 376.934,06 динара.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је нашао да су неосновани истакнути приговори недостатка активне и пасивне легитимације, као и приговор застарелости потраживања, па је на основу члана 23. став 1. и 4. Закона о адвокатури и члана 262. став 1. ЗОО, закључио да постоји обавеза на страни тужених да тужиоцу солидарно плате накнаду за радње предузете у предметима Привредног суда у Панчеву П бр.475/12 и П 549/11 у утуженом износу. Применом члана 460. став 4. ЗПП, остављено је на снази решење о извршењу Иив 381/15 од 28.01.2016. године.

Супротно томе, другостепени суд закључује да тужилац није активно легитимисан да захтева исплату накнаде, јер радње заступања није предузео означени тужилац „НКО Partners OAD“, већ су предузели адвокати Чедомир Кокановић и Даница Милић, као самостални адвокати, а уговор о условима сарадње није ни закључен са тужиоцем „НКО Partners OAD“. Применом члана 460. став 4. и 394. став 3. Закона о парничном поступку, другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и укинуо у целини решење о извршењу.

Врховни суд налази да ревизија тужиоца није основана и да је другостепени суд правилном применом материјалног права одбио захтев тужиоца за исплату накнаде за предузете радње у поступку пред Привредним судом у Панчеву у предметима П 475/12 и П 549/11 тако што је преиначио првостепену пресуду.

Чланом 2. Закона о адвокатури, прописано је да је адвокатура независна и самостална служба пружања правне помоћи физичким и правним лицима. Чланом 3. истог закона, прописано је шта обухвата пружање правне помоћи из члана 2.

Чланом 44. овог закона је прописано да се адвокат бави адвокатуром самостално, у заједничкој адвокатској канцеларији или као члан адвокатског ортачког друштва. Према члану 45. истог закона, заједничка канцеларија нема својство правног лица, а сходно члану 47. Закона, два или више адвоката могу основати адвокатско ортачко друштво које се на основу члана 48. истог закона уписује у именик адвокатских ортачких друштава. Адвокатско ортачко друштво стиче право на бављење адвокатуром, уписом у именик

адвокатских ортачких друштава. Оно има својство правног лица, а према члану 52. Закона о адвокатури на њега се примењују одредбе закона којима је уређено пословање ортачких друштава, ако овим законом није предвиђено нешто друго. Сагласно члану 23. закона адвокат има право на награду и накнаду трошкова за свој рад, у складу са тарифом, коју доноси Адвокатска комора Србије, а чланом 4. Тарифе је прописано на који начин адвокат са странком може уговорити награду.

Следи да се поводом пружања правне помоћи успоставља уговорни однос или са адвокатом ако се адвокатуром бави самостално или у заједничкој адвокатској канцеларији која нема својство правног лица или са ортачким адвокатским друштвом које има такво својство, које има посебан правни субјективитет и може бити носилац права и обавеза, при чему и у том случају конкретне радње правне помоћи предузимају адвокати, чланови друштва, сви, неки или поједини зависно од воље странке исказане у уговору или пуномоћју за заступање у одређеном поступку. Уговорни однос са ортачким адвокатским друштвом значи да конкретне радње предузимају адвокати који су чланови друштва, а да је поверилац накнаде само друштво.

Правилан је закључак другостепеног суда да уговор на коме тужилац заснива захтев према туженима не представља правни основ по коме би тужилац, адвокатско ортачко друштво, као правно лице, могло бити поверилац накнаде за предузете радње правне помоћи у означеним парничним предметима пред Привредним судом у Панчеву. Из садржине овог уговора произлази да су уговорне стране АА и ББ с једне стране и адвокат Чедомир Кокановић, с друге стране, с тим да је уговор потписан од стране адвоката и ББ. Уговор ствара права и обавезе за лица која су означена као уговорне стране и која су уговор потписала, сходно члану 148. ЗОО. Како тужилац није означен као уговорна страна по наведеном уговору, не може бити ни поверилац накнаде за пружање правне помоћи на основу тог уговора.

Активна легитимација тужиоца за исплату накнаде не произлази ни из пуномоћја датих од стране АА која су приложена уз иницијалне акте у предметима Привредног суда у Панчеву П бр.475/12 и П 549/11. Сходно члану 85. Закона о парничном поступку, пуномоћник може бити адвокат, а као што је наведено, то може бити адвокат који се адвокатуром бави самостално, у заједничкој адвокатској канцеларији или као члан адвокатског ортачког друштва. У самим пуномоћјима нема било какве назнаке да су адвокати којима је дато пуномоћје за заступање ангажовани у својству чланова тужиоца, адвокатског ортачког друштва. Такве назнаке нема ни на поднесцима и правним лековима сачињеним од стране адвоката Чедомира Кокановића. Према члану 29. Закона о адвокатури, адвокат који је члан заједничке адвокатске канцеларије и адвокатског ортачког друштва, дужан је да уз свој печат користи и печат адвокатског ортачког друштва. Следи да је правилан закључак другостепеног суда да нема доказа да је међу странкама ни писаним уговором ни пуномоћјем, заснован уговор о налогу којим се тужилац, као правно лице, обавезује и овлашћује на предузимање процесних радњи у поступцима пред Привредним судом у Панчеву, из чега би произлазило и његово право на накнаду.

Чланом 52. Закона о адвокатури јесте прописано да се на адвокатско ортачко друштво примењују одредбе закона којим је уређено пословање ортачких друштава, ако

овим законом није другачије предвиђено, а чланом 111. Закона о привредним друштвима је прописано да је сваки ортак овлашћен да самостално заступа друштво, ако уговором о оснивању није другачије одређено. Међутим, адвокат Чедомир Кокановић, који је потписао уговор, односно коме је издато пуномоћје за заступање АА, није на било који начин, на уговору или поднесцима које је сачинио, ставио назнаку да иступа у име и за рачун адвокатског ортакског друштва чији је члан. Из тога следи да је правилном применом материјалног права одбијен захтев тужиоца за исплату накнаде.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Одлука као у ставу другом изреке, донета је применом члана 165. став 1. ЗПП, с обзиром да тужилац није успео у поступку по ревизији.

**Председник већа – судија
Татјана Миљуш, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић